

Čís. 9868.

Předpisu § 53 (4) rakouského vyrovnacího řádu, jemuž jest rozuměti tak, že dlužníku, ocitnuvšímu se s placením kvoty v prodlení, musí zůstatí aspoň osmidenní dodatná lhůta k placení kvoty, počínajíc od došlé mu upomínky věřitelovy, — neodporuje ujednání dlužníka s věřitelem, že jest zaplatiti každou splátku vyrovnací kvoty do čtrnácti dnů po odeslání upomínky věřitelem.

(Rozh. ze dne 26. dubna 1930, Rv I 917/29.)

Žalobkyně měla za žalovanou vídeňskou firmou pohledávku 10.564 Kč. O jmění žalované bylo zahájeno u vídeňského soudu vyrovnací řízení, jež skončilo vyrovnáním na 50%. Při tom bylo stanoveno, že při nedodržení splátky nastane ztráta lhůty podle § 53, odstavec čtvrtý a pátý, vyrovnacího řádu, ale teprve po čtrnácti dnech po zaslání doporučené upomínky proti upomínajícím věřitelům. Ježto žalovaná zapravila druhou splátku teprve dne 24. října 1924, ač byla vyzvána doporučeným dopisem žalobkyně ze dne 6. října 1927, domáhala se na ní žalobkyně zaplacení 50% celé pohledávky, vyhradivši si zbývající 50% kvotu uplatnití exekucí. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Žalovaná namítá, že ujednání, jímž se zavázala ve vyrovnání uzavřeném dne 20. dubna 1927 ve Vídni, zaplatiti každou vyrovnací kvotu do čtrnácti dnů po odeslání upomínky toho kterého věřitele, jest bezpředmětným, ježto se příčí donucovacímu předpisu § 53 čtvrtý odstavec rak. vyr. ř., podle něhož jest lhůtu tu počítati od doby, kdy upomínka došla. Leč nelze souhlasiti se žalovanou, pokud jde o výklad tohoto ustanovení rak. vyr. ř., podle jehož předpisů jest ovšem, v čemž jest žalované dáti za pravdu, posuzovati souzený případ, ano vyrovnání bylo uzavřeno ve Vídni právě s odvoláním se na řečený předpis zákona. Dotyčné ustanovení zní: »Verzug in der Erfüllung des Ausgleiches ist erst anzunehmen, wenn der Schuldner eine fällige Verbindlichkeit trotz einer vom Gläubiger unter Einräumung einer mindestens 8tätigen Nachfrist an ihn gerichteten schriftlichen Mahnung nicht beglichen hat.« Ustanovení tomu jest ovšem rozuměti tak, že dlužníku, který se ocitnul s placením kvoty v prodlení, musí zůstatí aspoň osmidenní dodatná lhůta k placení kvoty, počítajíc ode dne, kdy ho došla upomínka věřitele. Pokud jde o dodržení této lhůty počínajíc od dojití upomínky, jest předpis ten podle jeho doslovu a povahy předpisem velicím. Leč to nebránilo, by neujednal dlužník s věřitelstvem pro případ prodlení v placení jinou dodatnou lhůtu, jejíž počátek byl stanoven jinak než uvedeno v zákoně, jen když zůstala při tom dlužníku zachována k placení kvot dodatná lhůta aspoň osmidenní, počítajíc ode dne dojití věřitelovy upo-

mínky. Nelze proto nazvatí řečené ujednání žalované s jejím věřitelem bezpředmětným vzhledem k předpisu § 53 čtvrtý odstavec rak. vyr. ř., neboť ujednáním tím nebyl porušen velicí ráz tohoto předpisu, ana žalovaná ani netvrdila, že jí nezůstala zachována dodatná lhůta, kterou zákon stanovil jako minimum, počítaje ode dne dojití upomínky, naopak lhůta ta jí zůstala podle zjištění nižších soudů zachována. Bylo se proto žalované řídití tímto ujednáním pro ni závazným, chtěla-li zabrániti následkům vyplývajícím pro ni z jeho nedodržení, totiž ztrátě lhůt a obživnutí původní pohledávky. Že by se uplatňování následků těch přičilo dobrým mravům, nelze tvrditi. Neboť, bylo-li ujednání samo, jak již shora řečeno, platné a pro strany závazné, nelze ani vzhledem k § 914 obč. zák. tvrditi, že by uplatňování následků vyplývajících pro smluvníky z nedodržení ujednání odporovalo dobrým mravům. Jest nepřipustným dovolávati se plenárního rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 7760 sb. n. s., neboť se týká ustanovení § 57 vyr. ř., o jehož výklad tu nejde, ano jest věc posuzovati, jak již řečeno, s hlediska zákonů platných v Rakouské republice. Věc nelze posuzovati ani podle předpisů o smluvní pokutě (§ 1336 rak. obč. zák.), neboť předpoklady předpisů těch nedopadají vůbec podle zjištěného stavu věci na souzený případ.

Čís. 9869.

Daň z obratu.

Stanovení odchylného způsobu pro určení daňového základu, jakož i pro vyměření a odvádění daně, nevyžaduje nařízení ministerstva financí, stačí, že výnos ministerstva financí byl vydán po dohodě s ministerstvem obchodu a se zástupciúčastněných výrobců a obchodníků.

Objednatel a přijatel zboží jest povinen zapraviti paušální daň, splatnou ihned při celním odbavení zboží a nahražující daň z obratu. Dav třetí osobě (zasílateli) zálohu na vyclení zboží splnomocnil ji zaplatiti za něho paušální daň zároveň s předepsaným clem a jest povinen nahraditi jí, co takto vynaložila. Lhostejno, že paušální daň nebyla nedopatřením celního úřadu předepsána a vybrána zároveň se clem.

(Rozh. ze dne 26. dubna 1930, Rv I 1448/29).

Prostřednictvím žalující zasílatelské firmy bylo dodáno budapeštskou firmou zboží žalované tuzemské firmě. Platební příkazy o dani z obratu byly řízeny na žalující firmu, jež předepsanou daň z obratu zapravila a domáhala se žalobou, o niž tu jde, její náhrady na žalované firmě. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby. Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalovaný napadá rozsudek odvolacího soudu z dovolacích důvodů čís. 2 a 4 § 503 c. ř. s. Prováděje tyto dovolací důvody vytýká předně,